

Koppling mellan styrdokumentet **HANDLINGSPLAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING I YSTAD KOMMUN** och **LGR11 årskurs 4-6** ämnesvis.

Här visas exempel på hur du kan uppfylla målen för studie- och yrkesvägledning, samtidigt som du uppfyller ämnets syfte och centrala innehåll d.v.s. det som obligatoriskt ska behandlas i undervisningen. Det centrala innehållet är utformat så att det lämnar utrymme för läraren att göra egna fördjupningar eller tillägg.

Detta är även tänkt som en mall vid kvalitetsredovisning då det ingår att redogöra för hur vi arbetar med Ystads kommuns handlingsplan för studie- och yrkesvägledning.

Handlingsplanen finns på Ystad kommuns hemsida – Skola & Förskola - Mål och kvalitet- Styrdokument.

Ytterligare stöd finns på Ystad kommuns hemsida <https://ystad.se/skola/stod-for-pedagoger/pedagog-i-ystad/stod-och-resurser/sv---idebank/>

3.1 BILD

Bilder har stor betydelse för människors sätt att tänka, lära och uppleva sig själva och omvärlden. Vi omges ständigt av bilder som har till syfte att informera, övertala.

Genom undervisningen i ämnet bild ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder.

Bildframställning

- Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text.

Bildanalys

- Reklam-och nyhetsbilder, hur de är utformade och förmedlar budskap.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.2 ENGELSKA

Kunskaper i engelska ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor.

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer, intressen, personer, platser, händelser och aktiviteter.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.

Lyssna och läsa – reception

- Tydligt talad engelska och texter från olika medier.
- Olika sätt att söka och välja texter och talat språk på engelska från internet och andra medier.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Träning i självkännetdom och samspel med andra människor

3.3 HEM OCH KONSUMENTKUNSKAP

Genom undervisningen ska eleverna få möjlighet att utveckla medvetenhet om vilka konsekvenser valen i hushållet får för hälsa, välbefinnande och gemensamma resurser.

Konsumtion och ekonomi

- Ungas ekonomi, sparande och konsumtion.
- Skillnaden mellan reklam och objektiv konsumentinformation.

Miljö och livsstil

- Val och användning av varor och tjänster som används i hemmet och hur de påverkar miljö och hälsa.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkännetdom och samspel med andra människor

3.4 IDROTT OCH HÄLSA

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper i att planera, genomföra och värdera olika rörelseaktiviteter.

Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om risker och säkerhetsfaktorer i samband med fysiska aktiviteter och hur man agerar i nödsituationer.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin samarbetsförmåga och respekt för andra.

Hälsa och livsstil

- Kroppsliga och mentala effekter av några olika träningsformer.
- Kulturella och geografiska förhållanden i närmiljön som påverkar och möjliggör valet av fysiska aktiviteter.
- Ord och begrepp för och samtal om upplevelser av olika fysiska aktiviteter och träningsformer, levnadsvanor, kroppsuppfattning och självbild.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.5 MATEMATIK

Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Sannolikhet och statistik

- Sannolikhet, chans och risk grundat på observationer, experiment eller statistiskt material från vardagliga situationer. Jämförelser av sannolikheten vid olika slumpmässiga försök.

Problemlösning

- Strategier för matematisk problemlösning i vardagliga situationer.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.6 MODERNA SPRÅK

Undervisningen i ämnet moderna språk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i målspråket och kunskaper om områden och sammanhang där språket används samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften.

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Intressen, vardagliga situationer, personer och platser.
- Åsikter och känslor.
- Vardagsliv och levnadssätt i olika sammanhang och områden där språket används.

Lyssna och läsa – reception

- Tydligt talat språk och texter som är instruerande och beskrivande från olika medier.
- Muntlig och skriftlig information, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Olika sätt att söka och välja texter och talat språk från Internet och andra medier.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om olika utbildningsvägar

Kunskap om arbetsmarknaden-i andra länder

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.7 MODERSMÅL

Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sitt tal-och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.

Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla sitt språk, sin identitet och förståelse för omvärlden. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter.

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både det uttalade och sådant som står mellan raderna.

Tala, lyssna och samtala

- Muntliga presentationer för olika mottagare.

Språkbruk

- Ord och begrepp för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Kultur och samhälle

- Skolgång i områden där modersmålet talas i jämförelse med skolgång i Sverige.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om olika utbildningar

Kunskap om arbetsmarknaden

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.8 MUSIK

Musik som estetisk uttrycksform används i en mängd sammanhang, har olika funktioner och betyder olika saker för var och en av oss. Den är också en viktig del i människors sociala gemenskap och kan påverka individens identitetsutveckling.

Musikens verktyg

- Hälsosamma ljudnivåer och olika typer av musikhörselskydd.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.9 BIOLOGI

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att ställa frågor om naturen och människan utifrån egna upplevelser och aktuella händelser. Vidare ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor med hjälp av både systematiska undersökningar och olika typer av källor. På så sätt ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar ett kritiskt tänkande kring sina egna resultat, andras argument och olika informationskällor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att hantera praktiska, etiska och estetiska valsituationer som rör energi, miljö, hälsa och samhälle.

Kropp och hälsa

- Hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av sömn, kost, motion, sociala relationer och beroendeframkallande medel.
- Människans pubertet, sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar.

Biologin och världsbilden

- Några historiska och nutida upptäckter inom biologiområdet och deras betydelse för människans levnadsvillkor och syn på naturen.

Biologins metoder och arbetssätt

- Enkla fältstudier och experiment. Planering, utförande och utvärdering.
- Tolkning och granskning av information med koppling till biologi, till exempel i faktatexter och tidningsartiklar.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.10 FYSIK

Undervisningen i ämnet fysik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om fysikaliska sammanhang och nyfikenhet på och intresse för att undersöka omvärlden. Vidare ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor med hjälp av både systematiska undersökningar och olika typer av källor. På så sätt ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar ett kritiskt tänkande kring sina egna resultat, andras argument och olika informationskällor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att hantera praktiska, etiska och estetiska valsituationer som rör energi, miljö, hälsa och samhälle.

Fysiken i naturen och samhället

- Energins oförstörbarhet och flöde, olika typer av energikällor och deras påverkan på miljön samt energianvändningen i samhället.
- Enkla väderfenomen och deras orsaker, till exempel hur vindar uppstår. Hur väder kan observeras med hjälp av mätningar över tid.

Fysiken och världsbilden

- Några historiska och nutida upptäckter inom fysikområdet och deras betydelse för människans levnadsvillkor och syn på världen.
- Människan i rymden och användningen av satelliter.

Fysikens metoder och arbetsätt

- Tolkning och granskning av information med koppling till fysik, till exempel i faktatexter och tidningsartiklar.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

3.11 KEMI

Undervisningen i ämnet kemi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om kemiska sammanhang och nyfikenhet på och intresse för att undersöka omvärlden. Vidare ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor med hjälp av både systematiska undersökningar och olika typer av källor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att hantera praktiska, etiska och estetiska valsituationer som rör energi, miljö, hälsa och samhälle.

- använda kunskaper i kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle.

Kemin i vardagen och samhället

- Materiens kretslopp genom råvarors förädling till produkter, hur de blir avfall som hanteras och sedan återgår till naturen.
- Matens innehåll och näringsämnenas betydelse för hälsan. Historiska och nutida metoder för att förlänga matens hållbarhet.

Kemin och världsbilden

- Några historiska och nutida upptäckter inom kemiområdet och deras betydelse för människans levnadsvillkor och syn på världen.

Kemins metoder och arbetssätt

- Enkla systematiska undersökningar. Planering, utförande och utvärdering.
- Tolkning och granskning av information med koppling till kemi, till exempel i faktatexter och tidningsartiklar.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

3.12 GEOGRAFI

Genom undervisningen ska eleverna utveckla kunskaper om hur människa, samhälle och natur samspelar och vilka konsekvenser det får för naturen och människors levnadsvillkor. Undervisningen ska också medverka till att eleverna utvecklar kunskaper om hur vi kan påverka framtiden i riktning mot en mer acceptabel levnadsmiljö för alla.

Livsmiljöer

- Jordytan och på vilka sätt den formas och förändras av människans markutnyttjande och naturens egna processer, till exempel plattetektonik och erosion. Vilka konsekvenser detta får för människor och natur.

Geografins metoder, begrepp och arbetssätt

- Fältstudier för att undersöka natur-och kulturlandskap, till exempel hur marken används i närmiljön.

Miljö, människor och hållbarhetsfrågor

- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.
- Ojämliga levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälsovård och naturresurser samt några bakomliggande orsaker till detta. Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Kunskap om arbetsmarknaden –regler, löner, historiskt, i andra länder

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

3.13 HISTORIA

Eleverna ska genom undervisningen även ges förutsättningar att utveckla förmågan att ställa frågor till och värdera källor som ligger till grund för historisk kunskap. Därigenom ska eleverna få olika perspektiv på sina egna och andras identiteter, värderingar och föreställningar.

Genom undervisningen i ämnet historia ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap.

Kring forntiden och medeltiden, till cirka 1500

- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem.

Norden och Östersjöriket Sverige, cirka 1500–1700

- Nordens och Östersjöområdets deltagande i ett globalt utbyte, till exempel av handelsvaror, språk och kultur.
- Vad historiska källor, till exempel brev och andra dokument, kan berätta om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män jämfört med i dag.

Ökat utbyte och jordbrukets omvandling, cirka 1700–1850

- Sveriges och Nordens ekonomiska och kulturella globala utbyte, till exempel i form av järnexport och genom resor till Asien.
- Vad historiska källor, till exempel dagböcker och arkivmaterial, kan berätta om Sveriges historia och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Kunskap om arbetsmarknaden – regler, löner, historiskt, i andra länder

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.14 RELIGIONSKUNSKAP

Undervisningen ska ge kunskap om och förståelse för hur kristna traditioner har påverkat det svenska samhället och dess värderingar.

Undervisningen ska skapa förutsättningar för eleverna att utveckla en personlig livshållning och förståelse för sitt eget och andra människors sätt att tänka och leva.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur olika religioner och livsåskådningar ser på frågor som rör kön, jämställdhet, sexualitet och relationer.

Genom undervisningen i ämnet religionskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet,
- söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.

Identitet och livsfrågor

- Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kamrat, skildras i populärkulturen.
- Hur olika livsfrågor, till exempel synen på kärlek och vad som händer efter döden, skildras i religioner och andra livsåskådningar.
- Vad religioner och andra livsåskådningar kan betyda för människors identitet, livsstil och grupp tillhörighet.

Etik

- Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet.
- Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet, sexualitet, sexuell läggning samt utanförskap och kränkning.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.15 SAMHÄLLSKUNSKAP

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck och hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
- söka information om samhället från medier, Internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet.

Individer och gemenskaper

- Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet.

Information och kommunikation

- Informationsspridning, reklam och opinionsbildning i olika medier. Hur sexualitet och könsroller framställs i medier och populärkultur.
- Hur man urskiljer budskap, avsändare och syfte i olika medier med ett källkritiskt förhållningssätt.

Samhällsresurser och fördelning

- Privatekonomi och relationen mellan arbete, inkomst och konsumtion.
- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om hur man söker arbete

Kunskap om olika utbildningsvägar

Insikt i varför man arbetar

Kunskap om arbetsmarknaden – regler, löner, historiskt, i andra länder

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.16 SLÖJD

Slöjdande är en form av skapande som innebär att finna konkreta lösningar inom hantverkstradition och design utifrån behov i olika situationer. Slöjd innebär manuellt och intellektuellt arbete i förening vilket utvecklar kreativitet, och stärker tilltron till förmågan att klara uppgifter i det dagliga livet.

Dessa förmågor är betydelsefulla för både individers och samhällets utveckling.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar medvetenhet om estetiska traditioner och uttryck samt förståelse för slöjd, hantverk och design från olika kulturer och tidsperioder.

Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker

- Metall, textil och trä. Materialens egenskaper, deras användningsområden och kombinationsmöjligheter.

Slöjdens arbetsprocesser

- Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning och värdering av arbetsprocessen. Hur delarna i arbetsprocessen samverkar till en helhet.

Slöjdens estetiska och kulturella uttrycksformer

- Hantverk och slöjdtraditioner från olika kulturer som inspirationskällor och förebilder för egna idéer och skapande.
- Hur symboler och färger används inom barn-och ungdomskulturer och vad de signalerar.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om arbetsmarknaden – regler, löner, historiskt, i andra länder

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val

3.17 SVENSKA

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,

Tala, lyssna och samtala

- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.

Språkbruk

- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet.
- Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om hur man söker arbete

Kunskap om olika utbildningsvägar

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.18 SVENSKA SOM ANDRA SPRÅK

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker.

Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor.

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både det uttalade och sådant som står mellan raderna.

Tala, lyssna och samtala

- Att argumentera i olika samtalsituationer och beslutsprocesser.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

Berättande texter och sakprosatexter

- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Språkbruk

- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext.

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.
- Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Kunskap om olika utbildningar

Kunskap om arbetsmarknaden

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val-medvetenhet om traditionsbundna val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor

3.20 TEKNIK

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man kan lösa olika problem och uppfylla behov med hjälp av teknik. Eleverna ska även ges förutsättningar att utveckla egna tekniska idéer och lösningar.

Vidare ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att utveckla tilltro till sin förmåga att bedöma tekniska lösningar och relatera dessa till frågor som rör estetik, etik, könsroller, ekonomi och hållbar utveckling.

Genom undervisningen i ämnet teknik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- identifiera problem och behov som kan lösas med teknik och utarbeta förslag till lösningar,
- värdera konsekvenser av olika teknikval för individ, samhälle och miljö,

Arbetsätt för utveckling av tekniska lösningar

- Teknikutvecklingsarbetets olika faser: identifiering av behov, undersökning, förslag till lösningar, konstruktion och utprovning.

Teknik, människa, samhälle och miljö

- Hur tekniska system i hemmet och samhället förändrats över tid och några orsaker till detta.
- Konsekvenser av teknikval, till exempel för- och nackdelar med olika tekniska lösningar.

BEHOVSTRAPPAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Insikt i varför man arbetar

Kunskap om arbetsmarknaden

Kunskap om branscher och yrken

Träning i att se samband-koppla ämne till yrke

Träning i att söka, granska och sälla information

Hjälp att inse konsekvenserna av sina val

Medvetenhet om genusaspekten

Träning i självkänedom och samspel med andra människor